

HELSEUNDERSØKELSEN PÅ WHEATEN TERRIER ER FERDIG

De aller fleste av dere er kjent med at det ble gjennomført en stor helseundersøkelse hos Wheaten terrier i 2009, og i underkant av 500 eiere bidro med å sende inn en besvarelse for sin hund. Undersøkelsen ble gjennomført i samarbeid med Norges veterinærhøgskole, og Wheaten terrier klubben var med i et nytt pionerprosjekt med testing av en web-basert helseundersøkelse.

Det ble stilt en rekke spørsmål om helse og atferd hos rasen, og undersøkelsen gir en god oversikt over de registreringene som eierne har gjort på sine hunder. Vi håper at dette gir et mest mulig riktig bilde av helsesituasjonen på rasen. Når man leser gjennom det store antall frekvens-tabeller er det viktig å huske på at tallene ikke nødvendigvis er et 100% sikkert uttrykk for problemene i rasen, men et godt uttrykk for hvilke problemer som har opptatt de som har svart på undersøkelsen. Så får vi håpe at dette er representativt for rasen.

Listen over de ulike spørsmål og de tilhørende frekvenser er ganske lang, og nedenfor gis bare en oppsummering av noen hyppig forekommende anmerkninger. Hele rapporten blir antagelig lagt tilgjengelig på klubbens hjemmeside.

Generelt om folk og hunder i undersøkelsen

Til tross for at man har oppgitt regnummer på hundene er undersøkelsen anonym, og alle kan føle seg trygge på at opplysninger om den enkelte hund blir anonymt behandlet på Veterinærhøgskolen.

55% av hundene som svarte var tisper, mens 45% var hannhunder. Ca 20% av hundene var kastrede. Undersøkelsen viste at over 98% av Wheaten-eierne tillot at vi kontaktet dem hvis vi hadde ekstra spørsmål, og ca 86% var villig til å bidra til forskning med en blodprøve hvis Veterinærhøgskolen ønsket det. Det var hyggelig at så mange var villige til å bidra til forskning, og vi er allerede i gang med å samle inn blodprøver fra flere hunder. I første rekke har vi spurt om blodprøver fra noen hunder som er svært redde fra nyttårsraketter, og fra neon hunder som har noe hudproblemer. Vi håper at de som har fått en henvendelse fra oss får tatt blodprøvene så snart som mulig. De fleste rapporteringene gjaldt levende hunder (92%), mens 8% av hundene var døde. Den gjennomsnittlige levealder for de døde hundene var bare litt over 4 år. Av de døde hundene døde ca 1/3 pga kreft, 1/3 pga andre helseproblemer, og ca 1/3 pga atferdsproblemer.

Fysisk helse

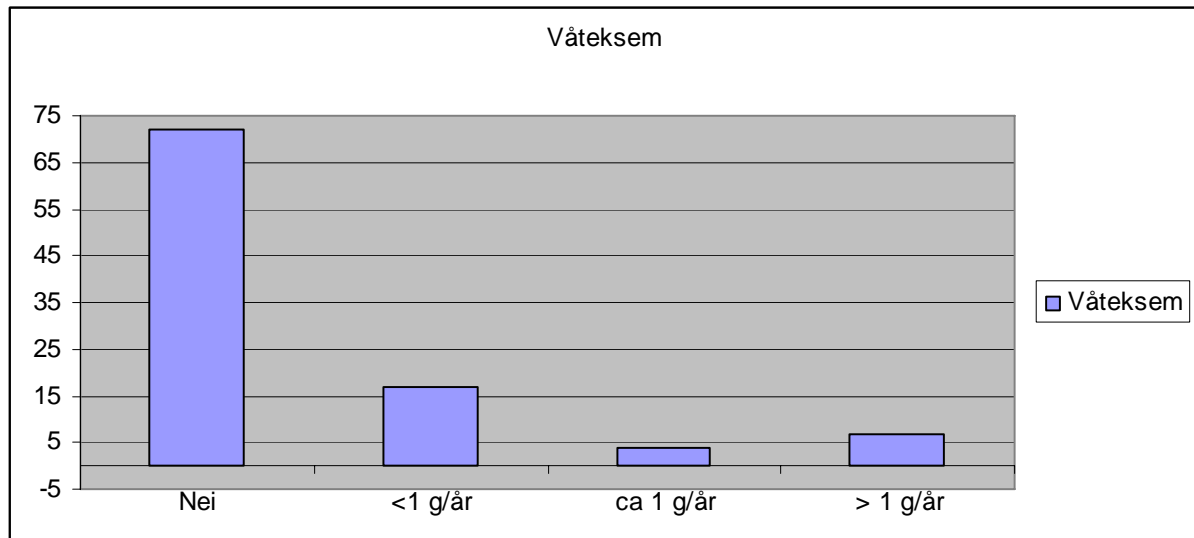
Wheaten eieren stort sett fornøyd med hundens helse

Det ser ut til at de fleste eierne er fornøyd med hundens helse. 65% av eierne svarer at de er meget godt fornøyd med hundens helse, mens 27% er godt fornøyd. Generelt sett må dette betraktes som et godt resultat. Det er likevel endel områder som klubben bør vurdere å ta fatt i. Under gis en oversikt over de viktigste resultatene når det gjelder fysisk helse.

Hud og hudproblemer

Til tross for at majoriteten av eierne er godt fornøyd med hundens helse, rapporterte ganske mange, faktisk ca 40% av eierne at hunden har hatt "vedvarende/alvorlige problemer med hud/pels/øre". I underkant av 30% oppgir at de har hatt problemer med **våteksem**, og 10% har hatt dette 2 eller flere ganger i året.

Figuren under viser ulik hyppighet (%) av våteksem

Allergiproblemer ser også ut til å være relativt utbredt hos rasen, 21% av eierne rapporterer dette problemet. Majoriteten av hundene som får behandling blir behandlet i løpet av første, andre og tredje leveåret, med ganske lik fordeling mellom disse gruppene.

Øret er jo egentlig en del av huden og hvis det er mye hudproblemer kan en også forvente en del problemer med øre/øregang. Det stemmer også i dette tilfellet og 17% av eierne rapporterer om problemer med øret minst 1 gang i året. Totalt sett har ca 40% av hundene opplevd problemer med øret.

Øyeproblemer, ser ut til å være et mindre problem i rasen, dvs. ingen spesifikke øyesykdommer viser en høy hyppighet. Det har vært noen tilfeller av tette tårekanaler, og en del hunder har krysset av i gruppen for "andre" øyesykdommer. Totalt sett er det ca 8% av hundene som har en av anmerkning på øyne.

Kreftproblematikk

Ca 10% oppgir at de har fått diagnosen kreft på hunden sin. Det er jurkreft som dominerer med ca 6% mens gruppene hudsvulster og "annet" hver utgjør ca 2%. Ca 35% av svulstene har hatt en ondartede diagnose.

Hjerteproblemer

Det er bare registrert et par tilfeller av hjerteproblemer i rasen(<1%)

Nyre og urinveier

Det er registrert noen få tilfeller av nyreproblemer (ca 2%), mens eierne rapporterer urinlekkasje i ca 5% av hundene. Urinlekkasje er i hovedsak et problem hos tispene, selv om det forekommer noen få hannhunder også. Urinveisinfeksjon rapporteres i ca 8% av hundene, også dette er et tispeproblem.

Tarmproblemer

Nesten 10% av eierne rapporterer "litt mer langvarige" tarmproblemer hundene sine. Det ble stilt spørsmål om disse hundene var undersøkt for IL/PLE. Svært få hunder var utredet for dette og det var også få rapporterte tilfeller. Utbredelsen av PLE/IL fremstår derfor som litt usikker etter undersøkelsen.

Brokk

Forekomsten er lav, navlebrokk rundt 2%, og lyskebrokk er bare rapportert i noen få tilfeller.

Hypothyreose og Addison

Bare noen få tilfeller rapportert av eierne om disse problemene

Livmorbetennelse

Det er rapportert livmorbetennelse hos ca 6% av tispene. Det dukker opp hos tisper eldre enn 1 år, men det er rapportert like mange hos tisper som ikke har hatt valper som dem med valper. Men det er relativt få tisper som har fått valper, og risikoen for å få uterusingeksjon er ca 5 ganger høyere hos dem som har fått valper.

Hormonbehandling

Bare noen få bruker hormoner til å utsette løpetid. Nesten 9% av hundene har brukt hormoner i forbindelse med uønsket atferd. Dette fordeler seg likt på tisper og hannhunder.

Testikkelmangel-kastrasjon

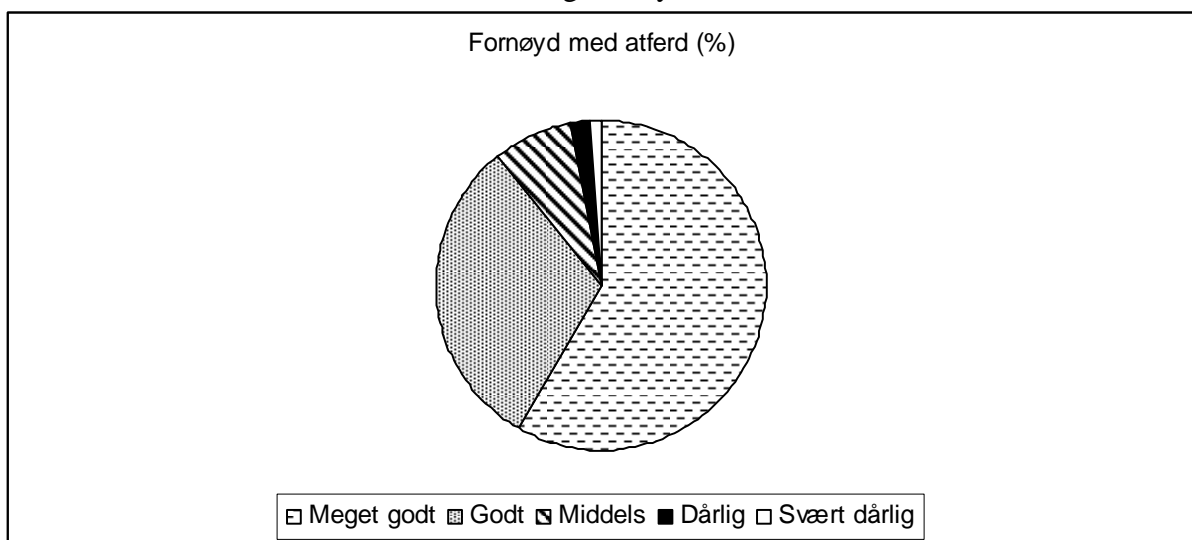
I undersøkelsen var det egentlig ment å spørre om medfødt testikkelmangel/kryptorkisme. Spørsmålet var imidlertid ikke optimalt utformet så det er mulig at noen kan ha misforstått dette, og også rapportert hunder som er kastrerte, uten sammenheng med kryptorkisme. De fleste av eierne som svarer ja på testikkelmangel rapporterer også at hunden er kastrert. Det er usikkert om kastrasjonen er et resultat av en kryptorkismen eller om det er gjort av andre årsaker.

Som nevnt tidligere rapporteres det av ca 20% av hundene er kastrerte (25% av hannhundene og 13% av tispene). Majoriteten av hannhundene oppgir uønsket atferd som en viktig årsak, mens svært få av tispene har svart på dette.

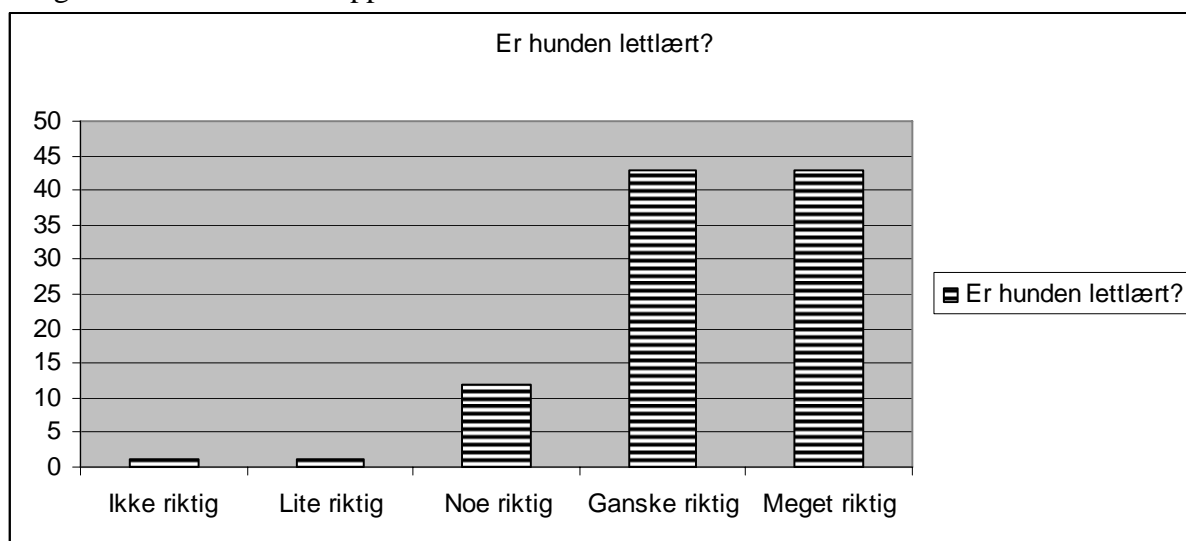
Atferdsproblematikk

Fornøyde med generell atferd

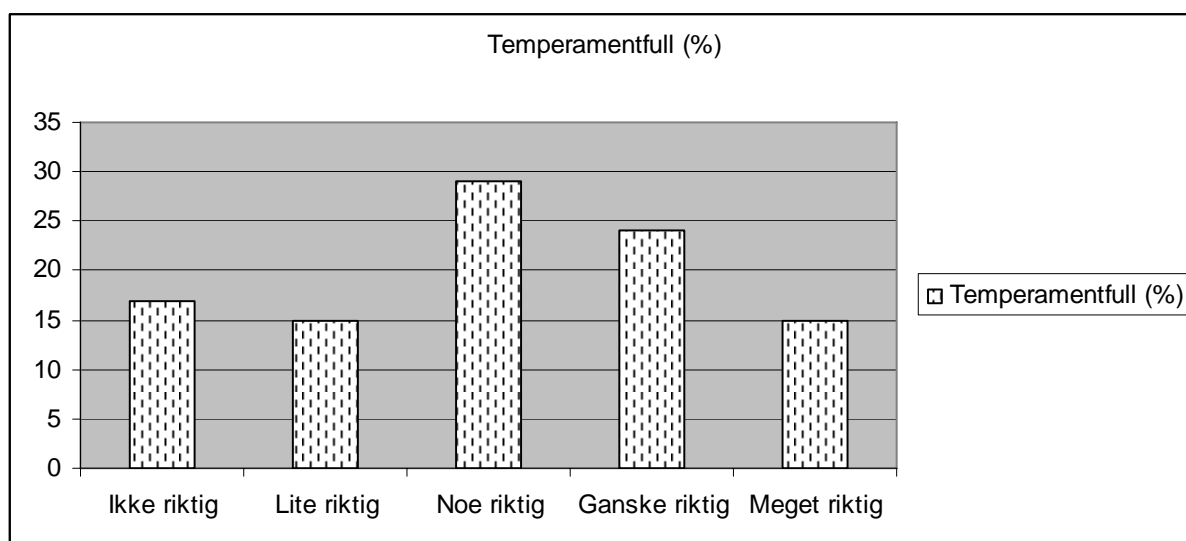
Ca 90 % av eierne var meget godt (60%) eller godt (40%) fornøyd med hundens generelle atferd, men 10% bare var middels eller dårlig fornøyd.

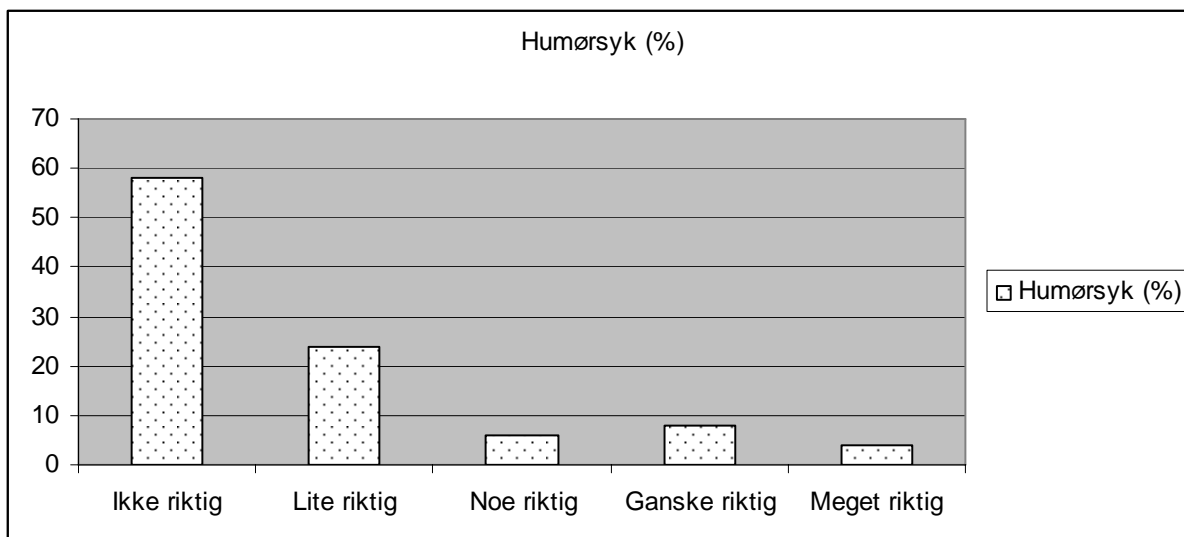
Det er stilt er rekke spørsmål for en generell klassifisering av hundens generelle atferd. Det gikk fram at de fleste oppfattet hundene som relativt lettlærte:

Et annet eksempel er spørsmålet om hunden oppfattes som temperamentsfull. Figuren under viser svaret.

Et annet spørsmål var om hunder er humørsyk, ca 17% syntes at dette var en mer eller mindre riktig beskrivelse.

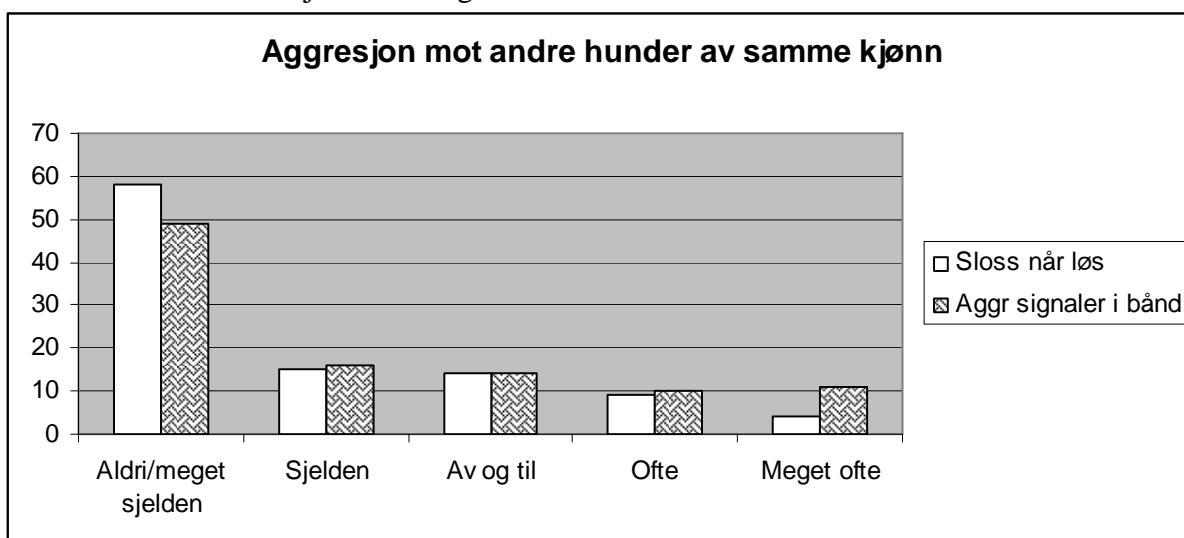

Selvsikkerhet

80% av eierne oppfatter hunden som selvsikker, mens over 95% oppfatter hunden som glad. Ca 17% mener likevel at hundene kan være noe variable i humøret.

Uønsket atferd overfor andre hunder

Wheaten terrieren har en del temperament og det er ikke uvanlig at den sloss med andre hunder. Ca 12% oppgir at hunden ofte eller meget ofte sloss med andre hunder av samme kjønn (løs) Tilsvarende viser ca 22 % av hundene ofte eller meget ofte aggressive signaler mot hunder av samme kjønn når de går i bånd.

Eierne oppgir tilsvarende at det har forekommet at hunden har bitt hunder av samme kjønn (30% av hundene), og at det samme har hendt mot motsatt kjønn for ca 20% av hundene

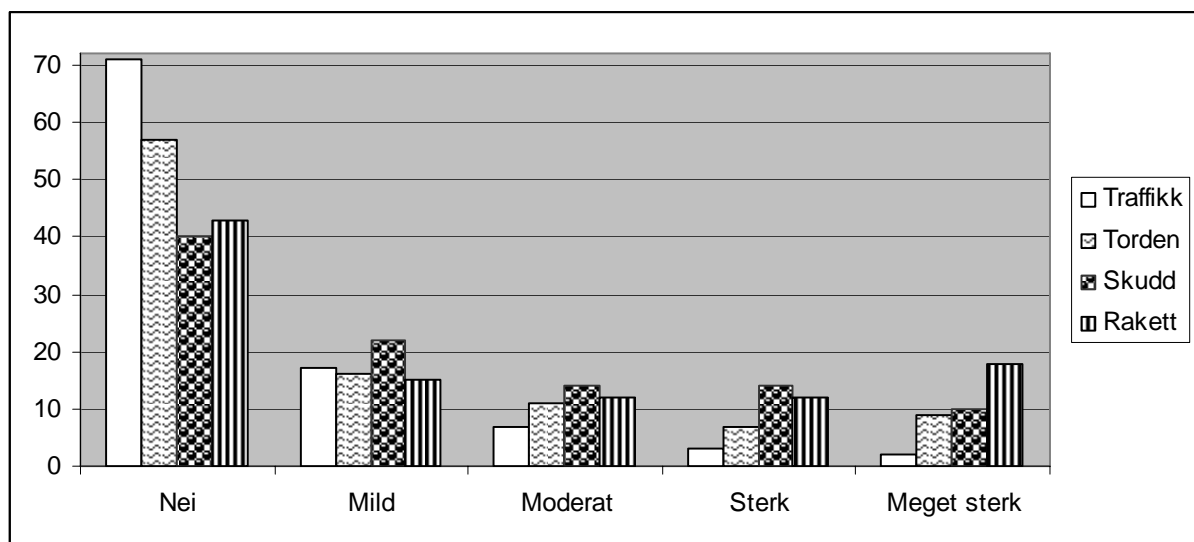
Uønsket atferd overfor mennesker

Knurring mot voksne har rapporteres å ha skjedd i ca 10% (kjente voksne) og 20% av hundene (Fremmede voksne), mens knurring på barn har skjedd hos ca 15% av hundene. I de fleste tilfeller er dette sjeldent forekommende tilfeller. Når det gjelder "snapping" rapporteres det om sjeldne tilfeller hos 23 % av hundene (kjente voksne), men dette bare har skjedd i 10 % mot fremmede voksne. Tilsvarende er rapportert i sjeldne tilfeller mot kjente (15%) eller

fremmede (10%) barn. Det er også rapportert at det har forekommet bitt av kjente og fremmede voksne (lave frekvenser), men også her har dette i første rekke skjedd mot familiemedlemmer. Også når det gjelder bitt har det vært enkelte tilfeller mot barn i familien og noen få enkelttilfeller mot fremmede barn. Ofte kan dette ha hatt sammenheng med fjerning av mat fra hunden eller bading/børsting/stelling.

Angst mot høye lyder

Det rapporteres en relativt høy forekomst av frykt for høye lyder i rasen. 12% av hundene kan vise en moderat til meget sterk frykt for trafikk. Ca 28% viser en moderat til meget sterk angst i tordenvær, 38% viser skuddreddhet i varierende grader, mens over 40% viser frykt for nyttårsraketter. I det siste tilfellet karakteriseres dette som sterk eller meget sterkt i 30% av tilfellene.

Rundt 10% av hundene kan vise usikkerhet i uvante situasjoner. Ca 8 % kan ha moderat til tydelig angst for å være alene. Ca 13% viser angst for å gå i åpne trapper. Mot andre hunder på samme størrelse kan de vise angst i 15% av hundene

Hunden og bjeffing

Forekomsten av bjeffing varierer mye med situasjonen. Det er rapportert noe bjeffing mot fremmede voksne (15%) og barn (11%). 55% bjeffer vanligvis når det ringes på dørklokken, mens ca 35% av hundene gjør dette meget sjelden/aldri. Ca 40% kan bjeffe på fremmede besøkende, men 30% kan gjøre det samme med kjente besøkende. 45% kan bjeffe på mennesker som passerer hus/hage, mens bare 15% på personer som passerer bilen. Det er meget få som rapporterer at hunden bjeffer på mennesker som de møter ute på tur. På andre hunder bjeffes det i ca 18% av tilfellene.

Jaktlyst

Bare 38% av hundene viser aldri/meget sjelden jaktlyst hvis den lukter vilt, mens 45% viser en ganske sterk jaktatferd i slike situasjoner. Katter er enda mer fristende og bare 15% ”mangler” jaktlyst på katt. Hele 70% viser mer eller mindre sterk jaktlyst på katter, mens joggere og lekende barn bare pirrer jaktlysten i ca 14% av hundene

Stress

Ca 12% av hundene er stresset under bilkjøring, men bare 7% er sterkt stresset. Majoriteten av hundene roer seg raskt ned etter stress-situasjoner (meget raskt: 61%; raskt:25%). På nye steder kan 20% av wheaten terrieren bruke litt tid på avstressing, men de fleste er ganske rolige hjemme.

Forventninger

88% av eierne oppgir at mentaliteten til hundene svarer til de forventningene de hadde da de valgte rasen.

Konklusjoner

Det er viktig å huske på at de foreliggende resultatene er en oppsummering av besvarelsene fra ulike eiere og deres tolkning av problemene hos wheaten terrier. I hovedsak kan vi se at eierne er fornøyd med hundenes helse. Samtidig er det en del anmerkninger på både fysisk helse og atferd. Innenfor fysisk helse er det et relativt stor andel anmerkninger på hudproblemer hos rasen. Dette inkluderer også øreproblemer. Det er også en del tilfeller av kreft og en kan legge merke til at ca 1/3 av hundene som har gått bort ser ut til å ha dødd av kreft. Det er videre rapportert en del problemer med urinveisproblemer hos tisper. Også tarmproblemer forekommer relativt hyppig, men det er usikkert i hvor stor grad dette skyldes en eller flere ulike diagnoser. Det er ikke rapportert mange tilfeller av PLE/IL.

Veterinærhøgskolen er likevel interessert i å komme i kontrakt med eiere som mener at de kanskje kan ha(hatt) en slik diagnose på sin hund

Innenfor atferdssiden ser det også ut til å være enkelte problemer hos noen hunder, selv om majoriteten av eierne er fornøyde med hundenes atferd. Den høye andelen av hunder som er kastrerte pga atferdsproblematikk kan gi en indikasjon på dette. Veterinærhøgskolen er svært interessert i å få innspill på om eierne mener dette har hjulpet, eller om situasjonen er relativt uendret.

For øvrig er forekomsten av uønsket atferd overfor andre hunder, spesielt hunder av samme kjønn, relativt høy, og forekomsten av bitt mot andre hunder kunne med fordel vært lavere. Det er også en del tilfeller av snapping mot mennesker, og det kan være viktig å legge en økt vekt på atferdsproblematikk i de neste årene.

Det er også rapportert en høy forekomst av angst for høye lyder. Dette gjelder skuddreddhet og nyttårsraketter og det kan være interessant å se på hvordan dette henger sammen med andre egenskaper hos hundene. Det kan være indikasjoner på at årsaken til angst mot høye lyder kan ha en betydelig arvelig disposisjon.

Veterinærhøgskolen vil takke for et godt samarbeid med klubben og vil trolig ta kontakt med en del eiere som har krysset av for at dette er OK. I første omgang er vi interessert i å se nærmere på angst for lyder og hudproblematikk, og vil nok spørre om noen vil bidra med blodprøver i ulike prosjekter. Vi håper at dette kan bidra til å skaffe ny kunnskap som kan komme hundene, eierne og klubbene til nytte.

Oslo, februar 2010

Frode Lingaas, NVH